

R O M A N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A IV-A CIVILĂ

DECIZIA CIVILĂ NR. 456R/2016

Ședința publică din data de 11.05.2016

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE: JUDECĂTOR MIRELA STELUȚA CROITORU

JUDECĂTOR: ELENA MELANIA CRIȘCOV

JUDECĂTOR: LIVIU GHEORGHE ZIDARU

GREFIER: FLORINELA JIPA

Pe rol se află soluționarea recursului declarat împotriva sentinței civile nr. 192/18.02.2016 pronunțată în dosar nr. 5096/3/2016 de Tribunalul București – Secția a V-a civilă.

Părțile din prezentul proces sunt recurenta-reclamantă (...) și intimata-pârâtă (...).

La apelul nominal făcut în ședința publică a răspuns recurenta-reclamantă reprezentată de avocat cu împuternicire avocațială dosar și intimata-pârâtă reprezentată de avocat cu împuternicire avocațială dosar.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință care învederează următoarele:

- pricina are ca obiect ordonanță președințială;
- procedura de citare este legal îndeplinită;

Curtea acordă cuvântul asupra excepțiilor invocate prin întâmpinare de intimata-pârâtă.

Reprezentantul intimei-pârâte solicită admiterea excepției inadmisibilității cererii de apel a recurente-reclamantă, respectiv a tardivității cererii de recurs ..., având în vedere următoarele aspecte:

Calea de atac care trebuia formulată în cauza de față era recursul, conform dispozițiilor art. 135 Cod procedură civilă, astfel cum de altfel a indicat și judecătorul care a soluționat dosarul în prima instanță.

Or, în cauză a fost declarată calea de atac a apelului, cererea fiind de altfel întemeiată pe temeiul legal, respectiv art. 1000 Cod procedură civilă care stabilește că apelul este calea de atac împotriva hotărârii pronunțată pe ordonanță președințială.

Este inadmisibilă exercitarea acestei căi de atac atâta timp cât legea stabilește că calea de atac este aceea a recursului, iar judecătorul primei instanțe a stabilit că hotărârea poate fi atacată cu recurs, astfel partea adversă nu poate invoca faptul că a fost menționată greșit calea de atac de către judecătorul fondului.

Încă două instituții ar putea fi invocate de către partea adversă în legătură cu această cale de atac și anume, remediul pe care legea îl permite în cazul în care se exercită o cale de atac inadmisibilă, iar instanța stabilește care este calea de atac și repune în termenul de exercitare a căii de atac, sau posibilitatea ca instanța să recalifice calea de atac.

Or, în speță nici una din aceste instituții nu este aplicabilă în speța de față.

Astfel, repunerea în termenul de exercitare a căii de atac este aplicabilă doar în cazul în care este indicată greșit în hotărârea pronunțată de prima instanță, iar partea s-a întemeiat pe indicațiile din acea hotărâre și a exercitat o cale de atac nepermisă de lege, aspect ce nu este aplicabil în speța de față.

De asemenea, recalificarea căii de atac presupune ca instanța, analizând conținutul acelei căi de atac să realizeze faptul că s-a exercitat o cale de atac în locul celei care este stabilită de către lege, aspect care de asemenea nu este aplicabil în speță.

Concluzia este de respingere ca inadmisibilă a căii de atac exercitate, calea de atac care s-a exercitat legal este cea exercitată prin motivele de recurs, iar motivele de recurs, la momentul la care au fost formulate, au fost formulate peste termenul de 5 zile de la pronunțare prevăzut pentru ordonanța președințială care stabilește termenul de la care începe să curgă acest termen.

Excepția tardivității se raportează la calea de atac care a fost legal formulată și care este cea a recursului, iar termenul de recurs este de 5 zile de la pronunțare.

Reprezentantul recurente-reclamante (...) solicită respingerea ambelor excepții invocate prin întâmpinare de către intimata-pârâtă.

În ceea ce privește excepția inadmisibilității, solicită a se avea în vedere dispozițiile art. 22 și 152 Cod procedură civilă, care nu doar că permit, ci instituie obligația instanței de a pune în discuție recalificarea căii de atac, inclusiv a căilor de atac. Precizează că cererea a fost din eroare intitulată apel, motiv pentru care solicită respingerea excepției inadmisibilității.

De asemenea, precizează că cererea de chemare în judecată sau pentru exercitarea unei căi de atac este valabilă făcută chiar dacă poartă o denumire greșită, acest text redând cu fidelitate conținutul art. 84 din Codul de procedură civilă anterior, aspect ce justifică deplina aplicabilitate a jurisprudenței întemeiate pe acesta.

În ceea ce privește tardivitatea, solicită a se avea în vedere că termenul de exercitare a căii de atac nu este cel prevăzut de dispozițiile art. 1002 Cod procedură civilă care este prevăzut ca normă specială.

Cu privire la termenul înăuntrul căruia recursul trebuie motivat, art. 487 alin.1 prevede că, recursul se va motiva prin însăși cererea de recurs, în afară de cazurile prevăzute la art. 470 alin.5 Cod procedură civilă, aplicabile și în recurs,

în vreme ce norma la care se face trimitere statuează că, în cazul în care termenul pentru exercitarea apelului curge de la un alt moment decât comunicarea hotărârii, motivarea apelului se va face într-un termen de aceeași durată, care curge, însă, de la data comunicării hotărârii.

Conform dispozițiilor art. 485 alin.1 teza I, termenul de recurs este de 30 de zile de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel, iar în cauza dedusă judecătii, art. 132 alin. 4 Cod procedură civilă aplicabil nu conține o asemenea dispoziție contrară.

Reprezentantul intimatului-pârâte, în replică, arată că, în raport de dispozițiile art. 1000 Cod procedură civilă invocat în apărare de către partea adversă, arată că, dacă prin legi speciale nu se prevede altfel, ordonanța este supusă numai apelului în 5 zile de la pronunțare dacă s-a dat cu citarea părților și în 5 zile de la comunicare dacă s-a dat fără citarea părților.

După deliberare, Curtea respinge excepțiile invocate de intimata-pârâtă (...). Excepția de inadmisibilitate a apelului nu este întemeiată, deoarece partea a precizat în fața instanței că a dat o denumire greșită căii de atac și având în vedere faptul că dispozițiile art. 152 Cod procedură civilă dau posibilitatea instanței să califice calea de atac exercitată de parte, dacă poartă o denumire greșită.

Prin urmare, având în vedere că însăși partea a susținut că în mod eronat a intitulat calea de atac ca fiind apelul, dispozițiile art. 152 Cod procedură civilă dau această posibilitate instanței de control judiciar să constate calea de atac corectă ca fiind aceea a recursului.

Această calificare ar lăsa fără obiect excepția tardivității recursului, atât timp cât declarația căii de atac a fost formulată în termenul prevăzut în dispozitivul sentinței recurate.

Oricum, Curtea arată că termenul de recurs, în cauza de față, este termenul de drept comun. În acest sens stau dispozițiile art. 132 alin.4 Cod procedură civilă, dispoziții care prevăd calea de atac ca fiind recursul. Aceste dispoziții trebuiau să prevadă în mod specific termenul de recurs.

Potrivit dispozițiilor art. 485 Cod procedură civilă termenul de recurs este de 30 de zile, dacă legea nu dispune în mod contrar.

Coroborând aceste dispoziții legale, Curtea consideră că termenul de recurs este de 30 de zile, astfel că și pentru acest motiv subsidiar calea de atac este declarată în termen și este recurs – aspect necontestat de părți.

Părțile prezente declară că nu mai au cereri noi de formulat și nici probe de administrat.

Nemai fiind cereri de formulat, excepții de invocat și probe de administrat, Curtea constată cauza în stare de judecată, declară încheiată cercetarea judecătorească și acordă cuvântul în dezbateri asupra fondului recursului.

Recurenta-reclamantă (...) prin apărător solicită admiterea recursului astfel cum a fost motivat și dezvoltat în scris, hotărârea atacată fiind nelegală și netemeinică, casarea sentinței atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare la Tribunalul București.

În susținerea cererii de recurs, consideră că soluția primei instanțe este nelegală, fiind dată cu încălcarea normelor aplicabile de procedură, dar și a normelor de drept material, motive de casare potrivit dispozițiilor art. 488 alin.1 pct.5 și 8, instanța română fiind competentă să judece cererea de măsuri provizorii introdusă de către subscrisa.

De asemenea, în cererile privind măsuri provizorii de apărare a drepturilor de proprietate intelectuală, competența este a instanței de judecată, motivat de faptul că cererea reclamantei este întemeiată pe dispoziții speciale, respectiv art. 978 și 979 Cod procedură civilă, care derogă de la dispozițiile generale din Codul de procedură civilă.

Art. 979 Cod procedură civilă prevede expres competența instanței judecătorești, la alin.1 arătându-se expres că „Dacă titularul dreptului de proprietate intelectuală sau orice altă persoană care exercită dreptul de proprietate intelectuală cu consimțământul titularului face dovada credibilă că drepturile sale de proprietate intelectuală fac obiectul unei acțiuni ilicite, actuale sau iminente și că această acțiune riscă să îi cauzeze un prejudiciu greu de reparat, , poată să ceară instanței judecătorești luare unor măsuri provizorii” și la alin.2 că „Instanța judecătorească poate să dispună în special” și la alin.3 că „în cazul prejudiciilor aduse prin mijloacele presei scrise sau audiovizuale, instanța judecătorească nu poate să dispună...”.

Or, folosirea expresiei „instanțe judecătorești” exclude arbitrajul și de asemenea, practica instanțelor confirmă că dacă legea prevede expres competența instanțelor judecătorești, competența arbitrală este exclusă.

În cauza de față, competența în primă instanță aparține Tribunalului București, care este competent să judece cererea asupra fondului dreptului, în acest sens existând norme imperative atributive de competență.

Totodată, Tribunalul București este instanța competentă să judece în primă instanță și contrafacerea drepturilor de autor ale reclamantei, conform art. 139 alin.1 din Legea nr. 8/1996 și Deciziei Curții Constituționale nr. 960/12.07.2011, cu precizarea că acțiunea pe care cererea de măsuri provizorii e grefată este tot pe rolul Tribunalului București.

Oricum competența în primă instanță aparține Tribunalului București față de faptul că răspunderea pârâtei față de faptele ilicite invocate nu se circumscrie clauzei compromisorii.

În ceea ce privește obiectul contractului, acesta nu privește faptele ilicite ale pârâtei, secțiunea 1 din Contractul de distribuție din data de 01.09.2005 stabilind expres care este obiectul contractului.

De altfel, obiectul contractului era delimitat temporal și nu includea, ci excludea expres drepturile pe care pârâta, ilicit, le afirmă și exercită.

Totodată, dreptul moral de autor nu putea fi înstrăinat de către reclamantă, dreptul de a realiza opere derivate și nici dreptul asupra mărcii reclamantei nu au făcut obiect al contractului, excedând acestuia atât material cât și temporal.

Or, competența în primă instanță aparține Tribunalului București față de dispozițiile art. 35 din regulamentul nr. 1215/2012 din 12.12.2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială; solicită a se avea în vedere jurisprudența CJUE și invocă în acest sens Hotărârea pronunțată în cauza Van Uden.

De altfel, arată că Regulamentul nr. 1215/2012 produce efecte directe în România, aplicarea sa fiind obligatorie și prioritară față de dispozițiile de drept intern, potrivit art. 148 alin.2 din Constituția României.

În plus, competența în primă instanță aparține Tribunalului București și în raport de dispozițiile art. 1075 Cod procedură civilă și nu tribunalului arbitral.

Urgența în acest caz rezultă din faptul că măsurile provizorii privind apărarea drepturilor de proprietate intelectuală sunt expres prevăzute de lege, ca măsuri urgente de salvagardare a drepturilor dar și din prejudiciul la care reclamanta este expusă în situația în care continuarea faptelor ilicite ale pârâtei nu ar fi curmată până la soluționarea acțiunii pe fond.

În concluzie, în cazul în care s-ar urma raționamentul primei instanțe, reclamanta ar fi privată de accesul la justiție pentru protejarea unor drepturi recunoscute de lege și pentru care legiuitorul a instituit în mod expres măsuri provizorii de apărare.

Intimata-pârâtă (...) prin apărător solicită respingerea recursului ca nefondat și menținerea hotărârii atacate ca fiind legală și temeinică, cu cheltuieli de judecată reprezentând onorariu de avocat.

În combaterea cererii de recurs, arată că, potrivit art. 553 Cod procedură civilă, încheierea convenției arbitrale exclude, pentru litigiul ce face obiectul ei, competența instanțelor judecătorești.

Or, instanța competentă să judece fondul dreptului este una arbitrală, motivat de faptul că, la art. 9.2 din acordul părților - contractul de distribuție din data de 01.09.2005 - se menționează că „orice dispută, controversă sau reclamație care apare în legătură cu acest contract sau încălcarea, terminarea și invalidarea acestuia vor fi soluționate prin arbitraj în conformitate cu Regulamentul Institutului de Arbitraj al Camerei de Comerț din Helsinki”, iar potrivit art. 9.1 al aceleiași înțelegeri, legea aplicabilă în raporturile dintre părți este cea finlandeză.

În ceea ce privește existența unei clauze compromisorii valide între părți, prima instanță a respins în mod corect cererea de emitere a unei ordonanțe președințiale ca nefiind de competența generală a instanțelor judecătorești.

De asemenea, așa cum corect a statuat și Tribunalul București, soluționarea cererii de ordonanță președințială presupune tranșarea unor pretenții potrivnice care se află în legătură directă cu obiectul Contractului, definit în art. 1.1.4, care arată „drepturile de autor, baza de date, patentul și alte drepturi de proprietate intelectuală ale AUTOMASTER”.

De altfel, disputa dintre părți rezidă tocmai din interpretarea diferită a unor prevederi din Contract, în cauză nefiind aplicabile dispozițiile Regulamentului UE nr. 1215/2012 și nici prevederile art. 1075 Cod procedură civilă.

În replică, reprezentantul recurentei-reclamante precizează că în cauză este vorba de răspundere delictuală și nu contractuală.

Instanța constată că au fost lămurite toate împrejurările de fapt și temeiurile de drept ale cauzei și o reține în pronunțare.

CONSIDERENTE:

Deliberând asupra recursului civil de față, constată următoarele:

Prin **cererea** înregistrată pe rolul Tribunalului București Secția a V-a civilă la data de 09.02.2016, sub nr. 5096/3/2016, reclamanta (...) a solicitat în contradictoriu cu pârâta (...) în temeiul art. 978 et seq. coroborat cu art. 997 et seq. din Codul de procedură civilă, precum și în temeiul art. 139 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe și a art. 9 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 100/2005, emiterea unei ordonanțe președințiale, prin care să se dispună, fără citarea părților și în aceeași zi, fără concluziile vreuneia dintre părți, fără somație și fără trecerea unui termen, următoarele măsuri vremelnice, până la soluționarea definitivă a acțiunii de fond împotriva pârâtei (...) pentru încălcarea drepturilor CDK Gg. referitoare la software-ul AutoMaster, acțiune care va fi introdusă cât mai repede posibil:

1. obligarea pârâtei să înceteze și să abțină în viitor de la orice act sau fapt de utilizare a programului de calculator AutoMaster sau a operelor derivate ale acestui program de calculator, incluzând orice reproducere, distribuire, comunicare publică (inclusiv prin punerea la dispoziția terților prin permiterea accesului la acestea dintr-un loc și la un moment ales de către terți), închiriere, împrumut, radiodifuzare, retransmitere prin cablu, import în vederea comercializării ale programului de calculator AutoMaster și a oricăror modificări, alterări, caracteristici adiționale, documentații sau traduceri ale acestuia, precum și de la afirmarea calității de autor asupra programului de calculator AutoMaster și/sau a operelor derivate din acesta;

2. obligarea pârâtei la abținerea de la orice act sau fapt în vederea fabricării, utilizării, oferirii spre vânzare, vânzării sau importului în vederea utilizării, oferirii spre vânzare sau vânzării oricăror produse sau servicii care încorporează sau folosesc marca AutoMaster;

3. obligarea pârâtei la abținerea de la orice act sau fapt, indiferent de natura acestuia, care ar putea reprezenta o încălcare a drepturilor de proprietate intelectuală ale CDK Gg. identificate în Anexa nr. 1 la prezenta.

În motivarea cererii, reclamanta a invocat dispozițiile art.979 și art. 999 al.2 Codul de procedură civilă, arătând că emiterea ordonanței președințiale fără citarea părților, aceasta este necesară, în cauza dedusă judecătii, deoarece:

1. CDK Gg. este titularul drepturilor de autor asupra programului de calculator AutoMaster și al mărcii AutoMaster (ambele identificate în Anexa nr. 1 la prezenta), marcă ce este utilizată în legătură cu programul de calculator Automaster (CDK Gg. a utilizat anterior denumirea comercială de Automaster Oy, schimbată ulterior în ADP Dealer Services Finland Oy și apoi în CDK Gg.).

2. CDK Gg. este lider în domeniul tehnologiei și al soluțiilor pentru afaceri în domeniul distribuției de automobile iar AutoMaster este un program de calculator de tip Sistem de Administrare Comercială - Dealer Management System (DMS) care este lider pe piață.

3. Programul de calculator AutoMaster a fost realizat și comercializat de către CDK Gg. încă din anul 1983. Ulterior, în anul 1992, CDK Gg. a demarat procedeele specifice pentru realizarea primei versiuni a programului de calculator compatibil cu sistemul de operare Microsoft Windows, prima utilizare pilot a acestei versiuni fiind realizată în anul 1994; comercializarea la scară largă a programului de calculator AutoMaster către distribuitorii de automobile a început în anul 1996.

4. Marca comunitară AutoMaster a fost înregistrată de CDK Gg. încă din 1999, printre altele, pentru programe de calculator (software) și baze de date informatice și este utilizat în legătură cu programul de calculator AutoMaster (a se vedea Anexa nr. 1).

5. Conform înscrisurilor atașate în Anexa nr. 1 la prezenta, programul de calculator AutoMaster era folosit de către titularul său încă din anul 2000 (după cum rezultă din Contractul General încheiat cu Scania CV AB). Mai mult, acest program de calculator a fost comercializat și pe teritoriul României încă din anul 2003 (după cum rezultă din factura nr. 799781 emisă către Scania România S.R.L. în data de 29.04.2003)

6. Pârâtul, ITTS, a fost un distribuitor neexclusiv al programului de calculator AutoMaster în România, în baza acordului de distribuție din 18 august 2005 (a se vedea Anexa nr. 2), care a fost reziliat de CDK Gg. începând cu data de 1 septembrie 2014 (a se vedea Anexa nr. 3). În conformitate cu art. 1.1.4 și 3-6 ale acordului de distribuție, oricare și toate operele derivate care pot fi dezvoltate de ITTS aparțin, de asemenea, CDK Gg., incluzând orice modificări, alterări, caracteristici adiționale, documentații sau traduceri.

7. CDK Gg. a desemnat un alt distribuitor neexclusiv al software-ului AutoMaster în România, și anume, Allied Software Systems KFT, la data de 10 mai 2012 (a se vedea Anexa nr. 4).

8. CDK Gg. a aflat că ITTS a încălcat cu regularitate drepturile exclusive ale CDK Gg. cu privire la programul de calculator AutoMaster și la marca AutoMaster, încălcări care, printre altele, au dus la încetarea acordului de distribuție, după cum urmează:

(i) Semnarea acordurilor de licență pentru utilizatorul final (contracte de tip EULA - End User License Agreement) cu clienții finali în nume propriu și menționând expres în acestea că drepturile asupra programului de calculator AutoMaster sunt deținute împreună de către CDK Gg. și ITTS, ceea ce constituie o afirmație falsă (a se vedea Anexa nr. 5);

(ii) înregistrarea la Oficiul Român pentru Drepturile de Autor ("ORDA") a operelor derivate ale programului de calculator AutoMaster, ca fiind create și deținute în totalitate de ITTS, cu încălcarea acordului de distribuție (a se vedea Anexa nr. 6).

9. Recent, CDK Gg. a aflat că ITTS hăituiește, în prezent, diverși clienți care au încheiat acorduri de sublicență cu distribuitorul actual, (...), prin amenințări, plângeri penale și proceduri arbitrale, toate bazate pe reprezentarea falsă a drepturilor pe care ITTS pretinde că le-ar deține cu privire la programul de calculator AutoMaster și la operele derivate dezvoltate în legătură cu acesta (a se vedea Anexa nr. 7).

10. ITTS nu are niciun drept cu privire la programul de calculator AutoMaster sau la marca Automaster și că toate acțiunile sale sunt strict în detrimentul afacerii CDK Gg. pe piața românească.

Cu referire la emiterea de urgență, de către instanță, a unei ordonanțe presedintiale, reclamanta a subliniat că această măsură este necesară ca urmare a situației de fapt menționate mai sus, respectiv, că orice întârziere în emiterea acestei ordonanțe presedintiale conduce la riscul ca ITTS să îndepărteze clienții finali ai CDK Gg. și chiar la dispunerea plății de daune prin decizie arbitrală, în baza afirmației false făcute de ITTS în legătură cu deținerea de către aceasta a drepturilor asupra programului de calculator AutoMaster și asupra anumitor opere derivate dezvoltate în legătură cu acesta.

Reclamanta a arătat că în cauza dedusă judecății, celelalte condiții impuse de lege pentru emiterea ordonanței presedintiale sunt, de asemenea, întrunite:

1. CDK Gg. este deținătorul software-ului AutoMaster și al oricăreia și a tuturor operelor derivate, incluzând orice modificări, alterări, caracteristici adiționale, documentații sau traduceri, fiind, totodată, titularul mărcii comunitare Automaster.

2. ITTS pretinde că este titularul software-ului AutoMaster și/sau a operelor legate de acesta și folosește marca AutoMaster și după încetarea acordului de distribuție.

3. Pretențiile ITTS sunt îndreptate direct către utilizatorii finali ai Allied Software Systems KFT, care reprezintă afacerea din România a CDK Gg.. Asemenea pretenții sunt făcute sub formă de amenințări, plângeri penale și proceduri arbitrale, toate bazate pe falsă reprezentare a drepturilor pe care ITTS pretinde că le-ar deține cu privire la software-ul AutoMaster și la operele legate de acesta.

4. Urgența acestei cauze este dată de situația utilizatorilor finali, cărora le este indusă impresia că CDK Gg. oferă un produs asupra căruia nu deține dreptul de autor, reclamanta aflându-se sub amenințarea iminentă a încetării

achiziționării software-ului AutoMaster. Mai mult, din cauza declarațiilor false făcute de ITTS în cadrul procedurilor de arbitraj în care CDK Gg. nu este un parte și nu poate fi parte (din cauza calității de terț față de convenția arbitrală), ITTS poate obține despăgubiri, în temeiul deciziilor arbitrale, puse în sarcina utilizatorilor finali care dețin o licență, în mod legal, cu privire la software-ul AutoMaster.

5. Aparența dreptului este, evident, în favoarea CDK Gg., titularul drepturilor de proprietate intelectuală încălcate de către ITTS.

6. Cerința caracterului vremelnic al măsurii cerute este îndeplinită, în cazul de față, întrucât măsurile solicitate prin prezenta produc efecte numai până la soluționarea definitivă cu privire la fondul cauzei, și anume, a cererii privind încălcarea drepturilor de autor și a dreptului la marcă împotriva ITTS.

7. De asemenea, cerința neprejudicării fondului cauzei este respectată deoarece, în această situație, instanța nu va soluționa cauza în niciun fel cu privire la fondul acesteia, măsura de interdicție solicitată prin prezenta fiind menită să prevină prejudiciile dificil ori chiar imposibil de reparat pentru CDK Gg..

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 978 și urm., art. 997 și urm. din Codul de procedură civilă, art. 139 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe și a art. 9 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 100/2005.

Pârâta (...) a formulat **întâmpinare** prin care a solicitat:

1. în principal, respingerea cererii de ordonanță președințială ca nefiind de competența generală a instanțelor judecătorești;

2. în subsidiar, respingerea cererii de ordonanță președințială ca nefondată;

3. obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată suportate de subscrisa în prezenta cauză.

În motivarea întâmpinării, pârâta a arătat că:

1. În data de 18 mai 2005 ("ITTS") a încheiat, în calitate de distribuitor, un contract de distribuție cu compania finlandeză Automaster OY, care și-a schimbat denumirea ulterior în ADP Dealer Services Finland OY, în prezent numindu-se CDK Gg., în calitate de proprietar al unui program informatic (Automaster"), contract ce a avut ca obiect distribuția neexclusivă a Softului Automaster în România (denumit în continuare "Contractul de distribuție").

2. în vederea implementării și operării Softului Automaster și a asigurării serviciilor de mentenanță și suport tehnic aferente acestuia, ITTS a dezvoltat programe informatice adiacente care au fost înregistrate de ITTS (în calitate de producător) la Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (produse ce vor fi denumite în continuare ca "Produsele Secundare"), în deplină conformitate cu prevederile Contractului de distribuție și cu prevederile legale în materie de proprietate intelectuală.

3. în baza Contractului de distribuție, ITTS a încheiat ulterior o serie de contracte de livrare de produse și servicii cu diverși dealeri auto din România (denumiți în continuare "Dealerii") prin care ITTS a livrat licențe de utilizare ale Softului Automaster precum și servicii de implementare, suport tehnic și mentenanță ale acestui soft și a produselor adiacente Softului Automaster dezvoltate de ITTS.

4. Începând cu data de 1 septembrie 2014 ADP a încetat din inițiativa sa relația contractuală cu ITTS în baza art. 8.1.1 din Contractul de distribuție (încetarea pentru ajungere la termen) în contextul încheierii unui nou contract de distribuție cu un alt distribuitor, respectiv societatea ungară Allied Software Systems KFT, încetarea nefiind determinată de vreo încălcare a Contractului de distribuție de către ITTS.

5. Astfel, în prezent exploatarea Softului Automaster în România se face doar de către Allied Software Systems KFT, contractele dintre ITTS și Dealeri nemaifiind în vigoare.

În ceea ce privește argumentația în drept, a arătat următoarele:

A. Cererea de chemare în judecată nu este de competența generală a instanțelor judecătorești. Potrivit art. 997 C. Pr. Civ., "Cererea de ordonanță președințială se va introduce la instanța competentă să se pronunțe în primă instanță asupra fondului dreptului".

7. Or, instanța competentă să judece fondul dreptului este una arbitrală - în acest sens, art. 9.2 al acordului părților, Contractul de distribuție din 01.09.2005, prevede că "orice dispută, controversă sau reclamație care apare în legătură cu acest Contract sau încălcarea, terminarea și invalidarea acestuia vor fi soluționate prin arbitraj în conformitate cu Regulamentul Institutului de Arbitraj al Camerei de Comerț din Helsinki".

8. De altfel, potrivit art. 9.1 al aceleiași înțelegeri, legea aplicabilă în raporturile dintre părți este cea finlandeză.

9. Potrivit art. 553 C. Pr. Civ., "încheierea convenției arbitrate exclude, pentru litigiul ce face obiectul ei, competența instanțelor judecătorești".

10. Așa fiind, constatând că pârâta invocă existența unei clauze compromisorii valide între părți, instanța urmează să respingă cererea de emitere a unei ordonanțe președințiale ca nefiind de competența generală a instanțelor judecătorești.

11. Instanța de judecată nu își poate reține competența de a soluționa cererea de ordonanță președințială nici în virtutea prevederilor art. 585 C. Pr. Civ.:

"(1) Înaintea sau în cursul arbitrajului, oricare dintre părți poate cere tribunalului prevăzut la art. 547 să încuviințeze măsuri asigurătorii și măsuri provizorii cu privire la obiectul litigiului sau să constate anumite împrejurări de fapt.

(2) La această cerere se vor anexa, în copie, cererea de arbitraj sau, în lipsa dovezii comunicării prevăzute la art. 558 alin. (2), precum și convenția arbitrală”.

12. Alin. (2) al textului sus citat clarifică ideea că măsurile provizorii puteau fi solicitate de reclamantă unei instanțe de drept comun abia ulterior actului de sesizare al instanței arbitrate. După cum a arătat-o literatura juridică, “cererea de luare a măsurilor asigurătorii, provizorii sau de constatare a unor împrejurări de fapt trebuie însoțită de convenția arbitrală, de cererea de arbitraj ori, în cazul în care măsurile se solicită anterior arbitrajului, de dovada comunicării invitației de numire a arbitrilor, adresată părții adverse de partea care dorește să recurgă la arbitraj”.

13. În același sens, s-a pronunțat practica instanțelor judecătorești: “Astfel, din interpretarea acestor dispoziții legale (art. 358 alin. 1 C. pr. civ.), se reține că se recunoaște instanței judecătorești competența de a încuviința măsuri asigurătorii și măsuri vremelnice cu privire la obiectul litigiului, ca urmare a cererii formulate de oricare dintre părți înaintea sau în cursul arbitrajului. Cererea adresată instanței trebuie însoțită de copia cererii de arbitraj, dovada comunicării prevăzută de art. 347 alin. 2 și 3, precum și de convenția arbitrală, în conformitate cu dispozițiile art. 355 alin. 2 C. Pr. civ. [...] sunt întemeiate susținerile recurente (pct. 24 din motivele de recurs) potrivit cărora neîndeplinirea de către parte a demersurilor prevăzute la art. 347 alin. 2 și 3 C. pr. civ. se constituie în fine de neprimire de către o instanță judecătorească a oricărei solicitări de aprobare a unei măsuri vremelnice” (Curtea de Apel Craiova, Secția comercială, Decizia civilă nr. 1106/18.10.2010).

14. Or, reclamanta a omis, la momentul formulării cererii de ordonanță președințială, să îndeplinească cerințele prevăzute de normele art. 585 C. pr. civ.. Drept urmare, ea nu a îndeplinit cerințele imperative care ar fi permis prorogarea de competență în favoarea unei instanțe judecătorești, astfel încât cererea de ordonanță președințială urmează a fi respinsă ca nefiind de competența generală a instanțelor judecătorești.

În continuare (paragrafele 15-21 din întâmpinare), intimata-pârâtă a arătat motivele pentru care consideră că cererea de emitere a unei ordonanțe președințiale nu îndeplinește condițiile de admisibilitate impuse de art. 996 C. pr. civ.

Prin sentința civilă nr. 192/18.02.2016 Tribunalul București Secția a V-a civilă a admis excepția necompetenței instanțelor române; a respins ca inadmisibilă acțiunea formulată de reclamanta (...) în contradictoriu cu pârâta (...).

Pentru a pronunța această sentință, tribunalul a reținut că, potrivit art. 997 C. Pr. Civ., “Cererea de ordonanță președințială se va introduce la instanța competentă să se pronunțe în primă instanță asupra fondului dreptului”.

În raporturile dintre părți, instanța competentă să judece fondul dreptului este instanța arbitrală, conform clauzei compromisorii inserate în art. 9.2 din Contractul de distribuție din 01.09.2005, încheiat între părțile litigante, potrivit căreia: “orice dispută, controversă sau pretenție rezultând din sau în legătură cu prezentul Contract sau cu încălcarea, rezilierea sau nulitatea acestuia va fi soluționată prin arbitraj în conformitate cu Regulile Institutului de Arbitraj al Camerei de Comerț din Helsinki” (fila 96 dosar).

Potrivit art. 553 C. Pr. Civ. “încheierea convenției arbitrate exclude, pentru litigiul ce face obiectul ei, competența instanțelor judecătorești”.

Deși reclamanta a arătat că prezenta cerere nu este întemeiată pe Contractul de distribuție din 01.09.2005, ci vizează răspunderea civilă delictuală a pârâtei pentru fapte care încalcă drepturile de autor ale reclamantei asupra programului de calculator AutoMaster, precum și drepturile de proprietate industrială ale reclamantei asupra mărcii comunitare AutoMaster înregistrată de CDK Gg. încă din 1999, Tribunalul apreciază că formularea cuprinsă în art. 9.2 din Contractul de distribuție este suficient de cuprinzătoare pentru a acoperi nu doar răspunderea civilă contractuală a pârâtei în temeiul contractului ci și răspunderea civilă delictuală a pârâtei pentru fapte în legătură cu obiectul contractului, așa cum este acesta configurat de art. 1.1.4 „AUTOMASTER și drepturile de autor, drepturile asupra bazei de date, drepturile conferite de brevet și alte drepturi de proprietate intelectuală asupra AUTOMASTER” (fila 81 dosar).

Potrivit art. 550 al.3 Cod procedură civilă „în caz de îndoială, clauza compromisorie se interpretează în sensul că se aplică tuturor neînțelegerilor care derivă din contractul sau din raportul juridic la care ea se referă”.

Totodată Tribunalul a apreciat că nu sunt întrunite condițiile în care poate opera o prorogare de competență în favoarea instanțelor judecătorești pentru cererile de încuviințare a măsurilor asigurătorii și provizorii cu privire la obiectul litigiului, reglementate de dispozițiile art. 585 C. Pr. Civ.

Astfel, potrivit art. 585 C. Pr. Civ.:“(1) înaintea sau în cursul arbitrajului, oricare dintre părți poate cere tribunalului prevăzut la art. 547 să încuviințeze măsuri asigurătorii și măsuri provizorii cu privire la obiectul litigiului sau să constate anumite împrejurări de fapt.(2) La această cerere se vor anexa, în copie, cererea de arbitraj sau, în lipsa dovezii comunicării prevăzute la art. 558 alin. (2), precum și convenția arbitrală”.

Sub un prim aspect, Tribunalul a avut în vedere că dispozițiile art. 547 Cod procedură civilă se referă la „Tribunalul în circumscripția căruia are loc arbitrajul”, care este determinată potrivit art. 550 al.1 Cod procedură civilă și art. 9.2 din Contractul de distribuție din 01.09.2005, ca fiind Tribunalul în circumscripția căruia se află Institutul de Arbitraj al Camerei de Comerț din Helsinki.

Sub un al doilea aspect, Tribunalul a avut în vedere că neîndeplinirea de către reclamantă a cerințelor prevăzute la art. 558 alin. (1) C. pr. civ., în sensul de anexare la cererea de chemare în judecată, a cererii de arbitraj sau cel puțin a dovezii comunicării invitației de numire a arbitrilor, adresată pârâtei de reclamantă, ca parte care dorește să recurgă la arbitraj, pentru ipoteza de față în care măsurile se solicită anterior arbitrajului, atrage inadmisibilitatea acesteia.

În consecință, în temeiul art.553-554 cu raportare la art. 132 alin.1 și 4 Cod procedură civilă, Tribunalul a admis excepția necompetenței instanțelor române și a respins cererea de ordonanță președințială ca inadmisibilă.

Împotriva sentinței civile nr. 192/2016 a declarat recurs reclamanta CDK Gg. (Finland) OY, în motivarea căruia a susținut următoarele critici:

Referitor la soluția primei instanțe asupra cererii de ordonanță președințială, prin care prima instanță a respins ca inadmisibilă cererea de ordonanță președințială a recurente, recurenta critică soluția primei instanțe, ca fiind nelegală, întrucât a fost dată cu încălcarea regulilor aplicabile de procedură dar și a normelor de drept material, motive de casare potrivit dispozițiilor art. 488 alin. (1) pct. 5 și 8, instanța română fiind competentă să judece cererea de măsuri provizorii introdusă de către recurentă.

În opinia recurente, instanța de judecată română era competentă să judece în primă instanță cererea acesteia pentru oricare din următoarele argumente:

a. În cererile privind măsuri provizorii de apărare a drepturilor de proprietate intelectuală competența este a instanței de judecată

Cererea recurente este întemeiată pe dispoziții speciale, respectiv art. 978 și 979 C. pr. civ., care derogă de la dispozițiile generale din Codul de procedură civilă. De altfel, aceste articole sunt plasate de legiuitor în Cartea a VI-a denumită chiar „Proceduri speciale”, în acest sens fiind evident că aceste dispoziții derogă de la dispozițiile generale (inclusiv cele ale art. 558 C. pr. civ.) și doar se completează cu acestea din urmă în măsura în care legea nu prevede expres altceva.

Art. 979 prevede expres competența instanței judecătorești, la alin. (1) arătându-se expres că „Dacă titularul dreptului de proprietate intelectuală sau orice altă persoană care exercită dreptul de proprietate intelectuală cu consimțământul titularului face dovada credibilă că drepturile sale de proprietate intelectuală fac obiectul unei acțiuni ilicite, actuale sau iminente și că această acțiune riscă să îi cauzeze un prejudiciu greu de reparat, poate să ceară instanței judecătorești luarea unor măsuri provizorii” și la alin. (2) că „Instanța judecătorească poate să dispună în special” și la alin. (3) că „în cazul prejudiciilor aduse prin mijloacele presei scrise sau audiovizuale, instanța judecătorească nu poate să dispună [...]”.

Folosirea expresiei „instanțe judecătorești” exclude arbitrajul, ICCJ reținând că „Deși redactarea acestei dispoziții contractuale este aparent ambiguă, în realitate părțile au înțeles să convină că în caz de nerezolvare a litigiului pe cale amiabilă, competența de soluționare revine instanței judecătorești, denumită greșit și „arbitrală”. Astfel, dacă chiar și într-o clauză compromisorie între părți, folosirea expresiei ambigue „instanță judecătorească arbitrală” a fost interpretată drept conferind competența instanței judecătorești, cu excluderea celei arbitrale, cu atât mai mult dispoziția legii care prevede expres că aceste măsuri provizorii sunt de competența instanței judecătorești nu ar putea fi interpretată drept conferind competența unui tribunal arbitral pentru judecarea acestora.

Practica instanțelor confirmă că dacă legea prevede expres competența instanțelor judecătorești, competența arbitrală este exclusă, Tribunalul Ilfov stabilind că „întreaga motivare adusă de recurentă în susținerea excepției necompetenței generale a instanțelor judecătorești se circumscrie art. 14 din contractele de leasing încheiate între părți. Potrivit acestei dispoziții contractuale, orice litigiu privind executarea obligațiilor contractuale va fi dedus spre soluționare Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României, în cauză, însă, tribunalul reține că dispoziția contractuală anterior menționată, atributivă de competență, nu este incidentă, având în vedere că se contestă executarea silită declanșată în cele două dosare de executare, respectiv nr. 49OE/2012 și nr. 49IE/2012. Or, atât executarea silită, cât și contestația la executare sunt guvernate de regulile expres prevăzute de Codul de procedură civilă, nefiind îngăduit părților să deroge de la acestea”.

b. Oricum competența în primă instanță aparținea Tribunalului București față de competența de judecare a cererii principale

Recurenta consideră că Tribunalul București este competent să judece cererea asupra fondului dreptului, în acest sens existând norme imperative atributive de competență. Tribunalul București are competență exclusivă pentru judecarea tuturor cererilor privind contrafacerea (dar și măsurile provizorii) în materia mărcilor comunitare, art. 96 din Regulamentul nr. 207/2009 privind marca comunitară (normă comunitară cu efect direct și de aplicare prioritară conform dispozițiilor art. 148 alin. (2) din Constituția României) stabilind expres: „Instanțele competente în domeniul mărcilor comunitare au competență exclusivă: (a) în materia acțiunilor în contrafacere și - în cazul în care dreptul intern o permite - în materia acțiunilor privind posibila contrafacere a unei mărci comunitare”.

CJUE a confirmat de altfel acest aspect, reținând că „Potrivit articolului 92 litera (a) din regulamentul menționat, instanțele competente în domeniul mărcilor comunitare au competență exclusivă în materia acțiunilor în contrafacere și - în cazul în care dreptul intern o permite în materia acțiunilor privind riscul de contrafacere a unei mărci comunitare”.

Tot Tribunalul București este instanța competentă să judece în primă instanță și contrafacerea drepturilor de autor ale recurente, conform art. 139 alin. (1) din Legea nr. 8/1996 și Deciziei Curții Constituționale nr. 960/2011. S-a stabilit astfel că „prevederile art. 139 alin. (6) și (11) din Legea nr. 8/1996 nu contravin textelor din Legea fundamentală invocate, observând că acestea reprezintă, de asemenea, transpunerea la nivelul legislației naționale a reglementării europene în domeniu, mai exact, a dispozițiilor art. 7 alin. (1) din aceeași Directivă 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului, care stabilesc că „înainte chiar de introducerea unei acțiuni pe fond, statele membre se asigură că autoritățile judecătorești competente pot, la cererea unei părți care a prezentat dovezi în mod rezonabil accesibile și suficiente în sprijinul pretențiilor sale privind încălcarea drepturilor sale de proprietate intelectuală sau iminența unei astfel de încălcări, să ordone măsuri provizorii rapide și eficiente pentru a conserva dovezile pertinente referitoare la

încălcarea menționată, sub rezerva asigurării protecției informațiilor confidențiale (...)"'. Or, în speță, „autoritatea judecătorească competentă" era, potrivit plenitudinii de competență, Tribunalul București.

De altfel, acțiunea principală pe care cererea de măsuri provizorii e grefată este tot pe rolul Tribunalului București, fiind înregistrată sub nr. 9442/3/2016. Aceasta a fost introdusă ulterior cererii de ordonanță președințială, aspect permis expres subscrisei de dispozițiile art. 979 alin. (4) C. pr. civ, aspect confirmat și de Decizia Curții Constituționale nr. 960/12.07.2011.

Deoarece Tribunalul București este competent să judece și cererea principală, este evident că și cererea de măsuri provizorii era tot de competența în primă instanță a aceleiași instanțe, art. 998 C. pr. civ. prevăzând expres că „Cererea de ordonanță președințială se va introduce la instanța competentă să se pronunțe în primă instanță asupra fondului dreptului".

Practica judiciară în materia măsurilor provizorii confirmă această poziție.

c. Oricum competența în primă instanță aparținea Tribunalului București față de faptul că răspunderea pârâtei față de faptele ilicite invocate nu se circumscrie clauzei compromisorii.

Clauza compromisorie din Contractul de distribuție din 01.09.2005 prevedea că „orice dispută, controversă sau pretenție rezultând din sau în legătură cu prezentul Contract sau cu încălcarea, rezilierea sau nulitatea acestuia va fi soluționată prin arbitraj în conformitate cu Regulile Institutului de Arbitraj al Camerei de Comerț din Helsinki".

Delimitarea obiectului cererii recurente față de obiectul clauzei compromisorii relevă evident că nu este vorba de nici o dispută, controversă sau pretenție rezultând din contract sau în legătură cu încălcarea, rezilierea sau nulitatea acestuia, răspunderea pe care vizează să o atragă cererea recurente fiind una delictuală, iar nu contractuală (cum de altfel a și reținut prima instanță).

Recurenta apreciază că singura situație în care clauza compromisorie ar fi aplicabilă ar fi aceea în care obiectul cererii noastre ar fi circumscris unei dispute, controverse sau pretenții în legătură cu contractul de distribuție. De altfel, prima instanță a admis excepția de necompetență deoarece a apreciat că această clauză compromisorie ar acoperi și situațiile în care s-ar încerca atragerea „răspunderii civile delictuale a pârâtei pentru fapte în legătură cu obiectul contractului".

Obiectul contractului nu privește faptele ilicite ale pârâtei, secțiunea 1 din Contractul de distribuție din 1.09.2005 stabilind expres care este obiectul contractului:

Recurenta a arătat că o desemna pe pârâtă ca distribuitor neexclusiv al programului AutoMaster. Acest articol nu privește sub nici o formă transferul vreunui drept de autor sau asupra mărcii.

Recurenta a arătat, de asemenea, că a cedat neexclusiv pârâtei, pe durata contractului, dreptul de a distribui, utiliza și a sublicența dreptul de a utiliza programul AutoMaster și, în general, de a promova, oferi asistență și întreține programul AutoMaster.

Drepturile cedate neexclusiv doar pentru durata contractului privesc numai drepturile expres menționate. Nu se cedează nici un drept de autor care să permită pârâtei să îl afirme în justiție în contra terților, nu se cedează nici un drept asupra mărcii, nu se cedează dreptul de a realiza opere derivate.

Chiar și cesiunea drepturilor expres menționate și doar pe durata contractului este limitată și teritorial. Acest articol limitează și mai mult obiectul contractului.

Toate drepturile de proprietate intelectuală sunt și rămân ale recurente sau ale terților de la care recurenta are licență. Pârâtei nu îi este permis să facă modificări, să decompileze sau să dezasambleze programul. Nici pârâtă și nici vreun client al acesteia nu pot revendica drepturi asupra unor modificări sau transformări ale programului. Nu se transferă și nu se pot naște în temeiul contractului drepturi asupra codului sursă. Drepturile pârâtei sunt strict limitate la cele expres prevăzute.

Acest articol nu doar că nu transferă nici un fel de drept pârâtei dar arată expres că în obiectul contractului nu intră nici un transfer de drepturi de proprietate intelectuală și că pârâtă nu poate revendica nici un fel de astfel de drepturi nici asupra programului, nici asupra vreunui cod sursă, nici asupra vreunor modificări sau transformări.

Pârâtă are dreptul de a vinde servicii de mentenanță și suport în conformitate cu anumite indicații clare. Acest articol nu privește sub nici o formă transferul vreunui drept de autor sau asupra mărcii. Pârâtă are dreptul de a promova și oferi servicii cu privire la program. Acest articol nu privește sub nici o formă transferul vreunui drept de autor sau asupra mărcii.

Recurenta consideră că în mod greșit a reținut prima instanță că obiectul contractului ar fi descris de art. 1.1.4 și pentru acest motiv a apreciat că faptele ilicite ale pârâtei invocate de recurentă în cererea prezentă ar fi „fapte în legătură cu obiectul contractului". După cum se poate observa din cele de mai sus, obiectul contractului (din perspectiva drepturilor de proprietate intelectuală) este delimitat de art. 1.1.2.

Obiectul contractului era delimitat temporal, astfel nu s-ar putea reține că faptele pârâtei de încălcare a drepturilor de proprietate intelectuală ale recurente comise după încetarea contractului (încetare pe care pârâtă o recunoaște) ar fi „în legătură cu obiectul contractului" când acest obiect era limitat la perioada de valabilitate a contractului, în caz contrar, orice faptă ilicită comisă oricând de un fost licențiat de drepturi ar atrage competența instanței stabilită prin acel contract.

Obiectul contractului nu includea, ci excludea expres drepturile pe care pârâtă ilicit le afirmă și exercită. Astfel, după cum se observă din conținutul art. 1.1.2 și 1.1.4, contractul nu a privit niciodată transferul către pârâtă al vreunui drept de proprietate intelectuală al recurente.

De altfel, a susținut recurenta, dreptul moral la calitatea de autor nici nu putea fi înstrăinat de către subscrisa, acesta fiind netransmisibil. Ori, prin afirmarea calității sale de autor al programului AutoMaster sau a „programelor adiacente dezvoltate” din AutoMaster, este evident că pârâta îmi încalcă și acest drept care, prin lege, nu putea face obiectul contractului.

Se precizează că nici dreptul de a realiza opere derivate nu făcea parte din obiectul contractului, ci era expres exclus de art. 1.1.4, astfel că fapta ilicită a pârâtei de a realiza opere derivate din programul AutoMaster nu poate fi sub nici o formă calificată drept „faptă în legătură cu obiectul contractului”.

Nici dreptul asupra mărcii recurente nu a făcut vreodată obiect al contractului, fiind expres exclus din obiectul acestuia de art. 1.1.4, astfel că faptele ilicite ale pârâtei în legătură cu marca AutoMaster în mod evident nu se circumscriu obiectului contractului.

Toate aceste drepturi excedând obiectului contractului (atât material cât și temporal), nu s-ar putea susține că părțile ar fi agreeat vreodată ca răspunderea delictuală pentru fapte ilicite în legătură cu aceste aspecte străine de obiectul contractului să fie deduse spre judecată tribunalului arbitral.

Recurenta a menționat că sfera de aplicare a clauzei compromisorii trebuie interpretată potrivit voinței părților, ori nu s-ar putea reține că deși au exclus expres aceste aspecte din obiectul contractului, părțile ar fi urmărit ca acțiunilor privind fapte ilicite cu privire la aceste drepturi excluse din obiect, clauza compromisorie să le fie aplicabilă.

d. Oricum competența în primă instanță aparține Tribunalului București față de dispozițiile art. 35 din Regulamentul nr. 1215/2012 din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială

Regulamentul 1215/2012 produce efecte directe în România, aplicarea sa fiind obligatorie și prioritară față de dispozițiile de drept intern, potrivit art. 148 alin. (2) din Constituția României.

În materia măsurilor provizorii, Regulamentul conferă expres competență instanțelor de judecată ale unui stat membru, chiar dacă o instanță dintr-un alt stat membru ar fi competentă să judece fondul.

Prevederea este aplicabilă și dacă instanța competentă să judece fondul ar fi una arbitrată, CJUE stabilind că „dacă obiectul unei cereri de măsuri provizorii se referă la o problemă care intră în sfera de aplicare ratione materiae a Convenției din 27 septembrie 1968, acea Convenție este aplicabilă și articolul 24 a acesteia poate conferi competență unei instanțe de judecată investită cu cererea respectivă chiar și în cazul în care proceduri privind fondul cazului au fost sau ar putea fi demarate în fața unui tribunal arbitral”. Prevederile art. 24 din Convenția din 27 septembrie 1968 au fost preluate de art. 35 din Regulamentul nr. 1215/2012 iar sfera de aplicare a acestuia este definită de art. 1 astfel „Prezentul regulament se aplică în materie civilă și comercială, indiferent de natura instanței. Acesta nu se aplică, în special, în materie fiscală, vamală sau administrativă și nici răspunderii statului pentru actele sau omisiunile sale în exercitarea autorității publice (acta jure imperii)”. Excluderea arbitrajului din scopul Regulamentului, conform art. 1 alin. (2) lit. d) nu afectează decizia obligatorie a CJUE, aceasta existând și la data pronunțării hotărârii Van Uden.

Și condiția existenței unei legături reale între obiectul măsurilor solicitate și competența teritorială a instanței de judecată sesizate este îndeplinită, recurenta solicitând măsura provizorie împotriva unei societăți române, pentru fapte ilicite pe care le săvârșește în România și care atrag competența în primă instanță a Tribunalului București.

e. Oricum competența în primă instanță aparține Tribunalului București față de dispozițiile art. 1075 C. pr. Civ.

Chiar presupunând că litigiul de fond ar fi de competența tribunalului arbitral, Tribunalul București tot ar fi fost competent să dispună măsurile provizorii solicitate, față de dispozițiile art. 1075 C. pr. civ. care prevede că „în situații de urgență, instanța română este, de asemenea, competentă să dispună măsuri provizorii, conservatorii și de executare privind persoane sau bunuri aflate în România la data introducerii cererii, chiar dacă, potrivit dispozițiilor cărții de față, ea nu ar fi competentă să judece fondul”.

Măsurile provizorii fiind solicitate cu privire la o persoană aflată în România, respectiv pârâta ITTS, chiar presupunând că tribunalul arbitral din Finlanda ar fi competent să judece fondul disputei, instanța română era competentă cu privire la cererea de măsuri provizorii.

Urgența în acest caz rezultă cu evidență din faptul că măsurile provizorii privind apărarea drepturilor de proprietate intelectuală sunt expres prevăzute de lege, ca măsuri urgente de salvagardare a drepturilor dar și din prejudiciul la care subscrisa sunt expusă în situația în care continuarea faptelor ilicite ale pârâtei nu ar fi curmată până la soluționarea acțiunii de fond.

Textul este aplicabil și în cazul în care competența în fond ar fi a unui tribunal arbitral,

în doctrină reținându-se că „asemenea măsuri pot fi dispuse de instanțele române și atunci când competența de soluționare a fondului procesului internațional revine unui tribunal arbitral”.

f. Oricum competența în primă instanță aparține Tribunalului București, refuzul acestuia de a se pronunța asupra cererii subscrisei fiind o încălcare a dreptului recurente de acces la justiție

În opinia recurente, necompetența instanțelor judecătorești române, chiar în situația aplicării art. 558 C. pr. civ., dacă aceasta ar porni arbitrajul în Finlanda, ar face imposibilă obținerea de măsuri provizorii în contra intimității ITTS, față de dispozițiile art. 1103 alin. (2) C. pr. civ.

Astfel, a arătat recurenta, dacă s-ar urma raționamentul primei instanțe, nu ar putea niciodată obține protejarea provizorie a drepturilor sale de proprietate intelectuală în România împotriva pârâtei, art. 1103 alin. (2) excluzând punerea în executare a hotărârii instanței străine (care potrivit Tribunalului București ar fi competentă după demararea

procedurii arbitrale) care i-ar fi acordat măsurile provizorii solicitate. Astfel se prevede că „Hotărârile străine prin care s-au luat măsuri asigurătorii și cele date cu executare provizorie nu pot fi puse în executare pe teritoriul României”.

Recurenta consideră că, dacă s-ar urma raționamentul primei instanțe, ar fi privată de accesul la justiție pentru protejarea unor drepturi recunoscute de lege și pentru care legiuitorul a instituit în mod expres măsuri provizorii de apărare.

În consecință, recurenta a solicitat casarea sentinței civile nr. 192/2016 și retrimiteră cauzei spre rejudecare Tribunalului București.

Intimata-pârâtă (...) a formulat **întâmpinare** prin care a solicitat, în principal, respingerea cererii de apel formulată de CDK ca inadmisibilă; respingerea cererii de recurs formulată de CDK ca tardivă; în subsidiar, respingerea cererii de recurs formulată de CDK ca lipsită de temei și obligarea recurteii reclamante la plata cheltuielilor de judecată suportate de intimată în prezenta cauză.

Intimata a arătat că în data de 18 mai 2005 ("ITTS") a încheiat, în calitate de distribuitor, un contract de distribuție cu compania finlandeză Automaster OY, care și-a schimbat denumirea ulterior în CDK Dealer Services Finland OY, în prezent numindu-se CDK Gg. (denumită în continuare "ADP'V'CDK"), în calitate de proprietar al unui program informatic (denumit în continuare "Softul Automaster"), contract ce a avut ca obiect distribuția neexclusivă a Softului Automaster în România (denumit în continuare "Contractul de distribuție").

În vederea implementării și operării Softului Automaster și a asigurării serviciilor de mentenanță și suport tehnic aferente acestuia, ITTS a dezvoltat programe informatice adiacente care au fost înregistrate de ITTS (în calitate de producător) la Oficiul Român pentru

Drepturile de Autor (produse ce vor fi denumite în continuare ca "Produsele Secundare"), în deplină conformitate cu prevederile Contractului de distribuție și cu prevederile legale în materie de proprietate intelectuală.

În baza Contractului de distribuție, ITTS a încheiat ulterior o serie de contracte de livrare de produse și servicii cu diverși dealeri auto din România (denumiți în continuare "Dealerii") prin care ITTS a livrat licențe de utilizare ale Softului Automaster precum și servicii de implementare, suport tehnic și mentenanță ale acestui soft și a produselor adiacente Softului Automaster dezvoltate de ITTS.

Începând cu data de 1 septembrie 2014 CDK a încetat din inițiativa sa relația contractuală cu ITTS în baza art. 8.1.1 din Contractul de distribuție (încetarea pentru atingere la termen) în contextul încheierii unui nou contract de distribuție cu un alt distribuitor, respectiv societatea ungară Allied Software Systems KFT, încetarea nefiind determinată de vreo încălcare a contractului de distribuție de către ITTS.

Astfel, în prezent exploatarea Softului Automaster în România se face doar de către Allied Software Systems KFT, contractele dintre ITTS și Dealeri nemaifiind în vigoare.

Prin cererea introductivă ce a făcut obiectul prezentului dosar, reclamanta CDK a solicitat dispunerea unor măsuri provizorii împotriva intimatei.

Intimata consideră că cererea de recurs este lipsită de temei

Potrivit art. 553 C. Pr. Civ. "încheierea convenției arbitrate exclude, pentru litigiul ce tace obiectul ei, competența instanțelor judecătorești".

Or, instanța competentă să judece fondul dreptului este una arbitrală - în acest sens, art. 9.2 al acordului părților, contractul de distribuție din 01.09.2005, prevede că "orice dispută, controversă sau reclamație care apare în legătură cu acest contract sau încălcarea, terminarea și invalidarea acestuia vor fi soluționate prin arbitraj în conformitate cu Regulamentul Institutului de Arbitraj al Camerei de Comerț din Helsinki".

De altfel, potrivit art. 9.1 al aceleiași înțelegeri, legea aplicabilă în raporturile dintre părți este cea finlandeză.

Așa fiind, constatând că intimata pârâtă invocă existența unei clauze compromisorii valide între părți, se apreciază că prima instanță a respins în mod corect cererea de emitere a unei ordonanțe președințiale ca nefiind de competență generală a instanțelor judecătorești.

Intimata consideră criticile recurteii față de sentință ca fiind lipsite de temei.

În primul rând, intimata precizează că recurenta pare să ignore constant faptul că referirile legiuitorului (fie național, fie comunitar) la soluționarea unor diferenduri în mod comun de către o "instanță judecătorească" nu lipsesc de aplicare prevederile art. 553 C. pr. Civ., respectiv nu atrag non-arbitrabilitatea unui litigiu.

Astfel, prevederile art. 542 C. Pr. Civ. consacră arbitrabilitatea oricăror litigii "în afara de acelea care privesc starea civilă, capacitatea persoanelor, dezbateră succesorală, relațiile de familie, precum și drepturile asupra cărora părțile nu pot să dispună".

Așa fiind, atâta vreme cât speța nu se încadrează în vreuna dintre cazurile de excepție prevăzute de art. 542 C. pr. Civ. (aspect evident), competența unei instanțe arbitrale o suplinește pe cea ordinară a unei instanțe judecătorești.

A decide altfel ar echivala cu un refuz de aplicare al dispozițiilor art. 553 C. pr. Civ., care realizează tocmai un transfer al competenței judecătorești stabilite de dreptul comun.

În al doilea rând, intimata consideră că este evident, așa cum a statuat și Tribunalul București, că soluționarea cererii de ordonanță președințială presupune tranșarea unor pretenții potrivnice care se află în legătură directă cu obiectul contractului, definit în art. 1.1.4 - "drepturile de autor, baza de date, patentul și alte drepturi de proprietate intelectuală ale AutoMaster", fiind de neînțeles ce anume ar fi trebuit să mai cuprindă părțile în clauza compromisorie pentru a clarifica faptul că își doresc soluționarea eventualelor pretenții conexe acestor drepturi de către instanța arbitrală.

Intimata a arătat că disputa dintre părți rezidă tocmai în interpretarea diferită a unor prevederile ale contractului - cu titlu de exemplu, contrar a ceea ce pretinde recurenta, intimata argumentând faptul că art. 1.1.4 al contractului trebuie interpretat în sensul că intimata nu avea dreptul de a face "alterări" (respectiv modificări) ale produsului Automaster, respectiv al Softului Automaster. Or, produsele secundare dezvoltate de ITTS nu reprezintă noțiuni care să încadreze în sfera acestui text contractual.

Intimata arată că instanța judecătorească nu ar putea să se pronunțe asupra interpretării corecte a art. 1.1.4, fără a goli de efecte o clauză compromisorie aflată în efect.

În al treilea rând, a arătat intimata, restul dispozițiilor legale invocate de către recurenta reclamantă sunt în mod evident inaplicabile.

Regulamentul UE nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială nu se aplică arbitrajului, aspect statuat în mod expres de punctul 12 al Preambulului, respectiv art. 1 alin. (2) lit. d) al Regulamentului.

Prevederile art. 1075 C. pr. civ. nu sunt aplicabile în cazul arbitrajelor, având în vedere că norma specială este reprezentată de art. 585 C. pr. civ., pe care recurenta continuă să o ignore.

Nemulțumirile de fond ale recurente față de prevederile art. 1103 alin. (2) Cod procedură civilă nu pot atrage ignorarea legii de către o instanță de judecată.

Analizând sentința recurată din perspectiva criticilor formulate, Curtea reține următoarele:

Conform primului paragraf din sentința recurată, tribunalul a admis excepția necompetenței instanțelor române, deși Curtea observă că pârâta nu invocase excepția necompetenței internaționale a instanțelor române, ci excepția necompetenței generale a instanțelor judecătorești, în sensul că litigiul intră în competența de soluționare a unei instanțe arbitrale astfel cum a fost desemnată de părți prin clauza compromisorie stipulată la art. 9.2 din contractul de distribuție din 18 august 2005.

Pentru dezlegarea acestei probleme de drept Curtea va analiza mai întâi criticile formulate de apelanta-reclamantă la lit. b) din motivele de apel.

Astfel, se reține că Tribunalul București a fost sesizat cu un proces de drept privat cu element de extraneitate, în condițiile în care apelanta-reclamantă (...) are sediul în Finlanda, iar intimata-pârâtă (...) SRL are sediul în România.

Competența internațională de soluționare a litigiului de față aparține instanțelor judecătorești române, în temeiul dispozițiilor art. 1066 C.pr.civ., deoarece pârâtul are sediul pe teritoriul României.

Obiectul litigiului de față constă în solicitarea apelantei-reclamante de a se dispune anumite măsuri provizorii împotriva intimătei-pârâte, în procedura ordonanței președințiale, respectiv obligarea acesteia de a înceta și interdicția de a mai săvârși pentru viitor orice fel de acte (utilizare, reproducere, distribuite, comunicare publică, închiriere, împrumut, radiodifuzare, retransmitere prin cablu, import în vederea comercializării) asupra programului de calculator AutoMaster și asupra operelor derivate ale acestui program; precum și obligarea acesteia de a înceta și interdicția de a mai săvârși pentru viitor orice acte de contrafacere a mărcii Uniunii Europene AutoMaster.

Instanța competentă să se pronunțe asupra măsurilor provizorii este aceeași cu instanța competentă să se pronunțe pe fondul litigiului, conform dispozițiilor art. 998 C.pr.civ.

Din acest punct de vedere, în mod corect susține apelanta-reclamantă că, din punctul de vedere al competenței internaționale, instanțele române au competență exclusivă în soluționarea capătului de cerere privind contrafacerea mărcii Uniunii Europene și au competență generală în soluționarea capătului de cerere referitor la drepturile de proprietate asupra programului de calculator.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 94 din Regulamentul nr. 207/2009 privind marca Uniunii Europene, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 2015/2424 al Parlamentului European și al Consiliului din 16.12.2015:

(1) Dacă prezentul regulament nu prevede altfel, normele Uniunii privind competența judiciară și recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială se aplică procedurilor privind mărcile comunitare (...).

(2) În ceea ce privește procedurile ce rezultă în urma acțiunilor și cererilor prevăzute la articolul 96:

a) articolul 2, articolul 4, articolul 5 punctele 1, 3, 4 și 5 și articolul 31 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 nu se aplică.

Potrivit art. 96 din Regulamentul nr. 207/2009:

Instanțele competente în domeniul mărcilor comunitare au competență exclusivă: a) în materia acțiunilor în contrafacere și – în cazul în care dreptul intern o permite – în materia acțiunilor privind posibila contrafacere a unei mărci comunitare.

Potrivit art. 97 alin. 1 din Regulamentul nr. 207/2009:

Sub rezerva dispozițiilor prezentului regulament, precum și a dispozițiilor Regulamentului (CE) nr. 44/2001 aplicabile în temeiul articolului 94, procedurile care rezultă din acțiunile și cererile prevăzute la articolul 96 sunt aduse în fața instanțelor statului membru pe teritoriul căruia are domiciliul pârâtul sau, în cazul în care acesta nu are domiciliul într-unul dintre statele membre, în fața instanțelor statului membru pe teritoriul căruia are o unitate.

De asemenea, potrivit art. 4 alin. 1 din Regulamentul nr. 1215/2012 al Parlamentului și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, în vigoare din data de 9.01.2013, care înlocuiește Regulamentul (CE) nr. 44/2001:

Sub rezerva dispozițiilor prezentului regulament, persoanele domiciliat pe teritoriului unui stat membru sunt acționate în justiție, indiferent de naționalitate lor, în fața instanțelor respectivului stat membru.

În consecință, se reține ca fiind întemeiate susținerile apelantei-reclamante privind competența instanței sesizate în procedura ordonanței președințiale - conform căroră aceasta este atrasă de competența instanței de a se pronunța asupra fondului, în temeiul regulilor enunțate mai sus – art. 96, art. 97 alin. 1 din Regulamentul nr. 207/2009 și art. 4 alin. 1 din Regulamentul nr. 1215/2012, reguli transpuse în legislația internă la art. 1066 C.pr.civ.

Cu toate acestea, specificul cauzei de față constă în aceea că între părțile litigiului a intervenit un contract de distribuție la data de 18 august 2005, în care la art. 9.2 a fost inclusă o clauză compromisorie, având următoarea redactare (conform traducerii legalizate a contractului, depuse la filele 76-120 din dosarul de fond): „orice dispută, controversă sau pretenție rezultând din sau în legătură cu prezentul contract sau cu încălcarea, rezilierea sau nulitatea acestuia va fi soluționată prin arbitraj, în conformitate cu Regulile Institutului de Arbitraj al Camerei de Comerț din Helsinki”.

Prin urmare, părțile au exclus prin acordul lor voință competența instanțelor statale de soluționare a oricărui litigiu rezultând din sau în legătură cu contractul de distribuție din data de 18 august 2005, sau rezultând din încălcarea acestui contract, și au atribuit această competență unei instanțe arbitrale.

Bazându-se pe această clauză compromisorie, intimatul-pârât a invocat excepția necompetenței generale a instanțelor judecătorești, excepție care se întemeiază pe prevederile art. 553 și art. 1069 C.pr.civ. și pe dispozițiile art. 1 alin. 2 lit. d) din Regulamentul nr. 1215/2012.

Într-adevăr, potrivit art. 553 C.pr.civ. încheierea convenției arbitrale exclude, pentru litigiul ce face obiectul ei, competența instanțelor judecătorești, iar potrivit art. 1069 C.pr.civ. dacă părțile au încheiat o convenție de arbitraj vizând un litigiu arbitrabil conform legii române, instanța română sesizată își va declina competența, cu excepția situațiilor în care (...) b) instanța constată că respectiva convenție de arbitraj este caducă sau inoperantă.

Materia arbitrajului este exclusă din domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1215/2012, conform art. 1 alin. 2 lit. d).

Față de acest cadru juridic, apărarea intimatului-pârât - conform căreia competența generală a instanțelor judecătorești de soluționare a litigiului de față având ca obiect măsuri provizorii nu poate fi atrasă prin prisma competenței instanțelor judecătorești de soluționare a fondului litigiului, stabilită conform regulilor de competență expuse mai sus - este corectă, întrucât nu există, în sensul Regulamentului nr. 207/2009 și al Regulamentului nr. 1215/2012, o instanță competentă în privința fondului litigiului, atât timp cât părțile au încheiat o clauză compromisorie prin care au înțeles să atribuie unei instanțe arbitrale competența de soluționare a oricărui litigiu ce ar decurge din sau în legătură cu contractul de distribuție din 18 august 2005.

Însă, greșeala instanței de fond, sesizată în mod corect de apelanta-reclamantă, a constat în ignorarea dispozițiilor art. 35 din Regulamentul nr. 1215/2012 și a jurisprudenței CJUE creată în interpretarea fostului art. 24 din Convenția de la Bruxelles, respectiv art. 31 din Regulamentul nr. 44/2001 – conform criticilor cuprinse la lit. d) din motivele de apel.

Într-adevăr, potrivit art. 35 din Regulamentul nr. 1215/2012:

Măsurile provizorii și de conservare prevăzute de legislația unui stat membru pot fi solicitate instanțelor statului membru în cauză chiar dacă o instanță dintr-un alt stat membru are competența să judece cauza pe fond.

Potrivit dispozițiilor art. 94 alin. 2 lit. b) din Regulamentul nr. 207/2009, art. 24 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 (în prezent art. 35 din Regulamentul nr. 1215/2012, având aceeași redactare) se aplică în limitele prevăzute la articolul 97 alineatul (4) din prezentul regulament, adică doar atunci când pârâtul compare în fața unei alte instanțe competente în domeniul mărcilor comunitare, ceea ce nu este cazul în litigiul de față.

În consecință, în ceea ce privește capătul de cerere privind dispunerea măsurilor provizorii vizând protecția mărcii Uniunii Europene, sunt aplicabile dispozițiile art. 103 din Regulamentul nr. 207/2009, potrivit căroră:

(1) Măsurile provizorii și conservatorii prevăzute de legislația unui stat membru în ceea ce privește o marcă națională pot fi solicitate, în cazul unei mărci comunitare sau al unei cereri de înregistrare a unei mărci comunitare, autorităților judiciare, inclusiv instanțelor competente în domeniul mărcilor comunitare, ale statului respectiv, chiar dacă, în temeiul prezentului regulament, o instanță competentă în domeniul mărcilor comunitare a unui alt stat membru este competentă pe fond.

(2) O instanță competentă în domeniul mărcilor comunitare a cărei competență se întemeiază pe dispozițiile articolului 97 alineatul (1), (2), (3) sau (4) are competența să dispună măsuri provizorii și conservatorii care, sub rezerva oricărei proceduri impuse în scopul recunoașterii și executării conform titlului III din Regulamentul (CE) nr. 44/2001, se aplică pe teritoriul oricărui stat membru. Această competență este exclusivă.

În această situație, în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, în concret în Hotărârea din data de 17 noiembrie 1998 pronunțată în cauza C-391/95, Van Uden Maritime BV (Van Uden Africa Line) împotriva Kommanditgesellschaft in Firma Deco-Line și alții, s-a statuat în sensul că „în cazul în care părțile au exclus în mod valid, din competența instanțelor naționale, un litigiu care rezultă dintr-un contract, cu scopul atribuirii acestuia unei instanțe arbitrale, măsurile provizorii sau de conservare nu pot fi dispuse în temeiul articolului 5 punctul (1) din Convenția din 27 septembrie 1968.

În măsura în care obiectul unei cereri de măsuri provizorii privește un aspect care intră sub incidența domeniului material de aplicare a Convenției din 27 septembrie 1968, aceasta se aplică, iar articolul 24 poate constitui

baza competenței instanței sesizate prin procedura măsurilor provizorii, chiar dacă o procedură de fond a fost deja inițiată sau poate fi inițiată și chiar dacă această procedură trebuia să se desfășoare în fața unor arbitri.

Articolul 24 din Convenția din 27 septembrie 1968 se interpretează în sensul că aplicarea sa este supusă, în special, condiției existenței unui factor real de legătură între obiectul acestei măsuri și competența teritorială a statului contractant al instanței sesizate”.

În Hotărârea Van Uden, Curtea a reținut că instanțelor statale le aparține competența de instituire a unor măsuri provizorii, într-un litigiu în care acțiunea principală fusese, pe fond, supusă arbitrajului, în temeiul dispozițiilor art. 24 din fosta Convenție de la Bruxelles, cu două circumstanțieri: ca obiectul ordonanței președințiale să intre în domeniul de aplicare al Convenției și de a exista un factor de legătură între obiectul acestor măsuri și competența instanței sesizate.

Aceste două condiții sunt întrunite în cauza de față, al cărei obiect constă în dispunerea anumitor măsuri provizorii împotriva părâtei, iar aceste măsuri provizorii privesc aspecte care intră în domeniul material de aplicare al Convenției de la Bruxelles (conform art. 1 alin. 1 din Regulamentul nr. 1215/2012), iar instanța sesizată este cea mai în măsură să aprecieze asupra acordării sau refuzării măsurilor provizorii solicitate, deoarece este instanța pe teritoriul căreia are sediul societatea pârâtă și unde se pretinde că au fost săvârșite faptele ilicite.

În consecință, într-o primă concluzie, chiar acceptând teza intimatului-pârât – conform căreia litigiul de fond derivă dintr-un contract ce cuprinde o clauză compromisorie, și chiar acceptând interpretarea în sens larg a clauzei compromisorii pe care a îmbrățișat-o instanța de fond – de aici nu rezultă decât faptul că părțile au convenit să excludă litigiul pe fond din competența instanțelor statale și atribuirea competenței în favoarea instanței arbitrale. În această situație, competența instanței statale de a decide asupra măsurilor provizorii se întemeiază pe dispozițiile art. 35 din Regulamentul nr. 1215/2012, norme de competență suplimentare, care nu fac parte din sistemul enunțat în Secțiunea referitoare la dispozițiile generale în materie de competență (art. 35 din Regulamentul nr. 1215/2012 se află în Secțiunea 10) – conform Hotărârii Van Uden, paragraful 20.

Într-un al doilea palier, apelanta-reclamantă susține faptul că stabilirea competenței generale a instanțelor judecătorești putea fi stabilită, de instanța de fond, și prin raportarea obiectului litigiului la obiectul clauzei compromisorii, și solicită ca, în urma efectuării acestei analize, să se constate că obiectul clauzei compromisorii este limitat, atât material cât și temporal, fapt pentru care această convenție arbitrală nu este operantă în litigiul de față - criticile de la lit. c) din motivele de apel.

Pentru a decide asupra temeiniciei acestui motiv de apel, Curtea trebuie mai întâi să stabilească faptul că instanțele statale au competența de a examina validitatea și aplicabilitatea respectivei clauze compromisorii.

Din modalitatea de motivare a excepției necompetenței generale a instanțelor judecătorești și de formulare a apărărilor în prezentul apel, Curtea constată că intimata-pârâtă interpretează în sens larg clauza de excludere a competenței instanțelor judecătorești, în sensul că, odată invocată clauza compromisorie, toate litigiile din raportul juridic respectiv se supun exclusiv arbitrajului, indiferent de obiectul material al procedurii, ceea ce înseamnă că, în opinia intimății, numai instanța arbitrală are dreptul să verifice competența prin interpretarea clauzei compromisorii.

Curtea va respinge această apărare, deoarece în Hotărârea Rich (C-190/89) Curtea a arătat că existența unei convenții de arbitraj valide este o chestiune prealabilă determinantă pentru stabilirea competenței, or aplicarea normei de excludere în funcție de existența unei chestiuni prealabile care poate fi invocată în orice moment de către părți încalcă principiul securității juridice. De asemenea, în Hotărârea Allianz SpA împotriva West Tankers Inc., (C-185/07, paragraful 27), Curtea a arătat că excepția de necompetență întemeiată pe existența unei convenții de arbitraj, inclusiv chestiunea validității acestei convenții de arbitraj, face parte din domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 44/2001 și, în consecință, este de competența exclusivă a acestei instanțe să se pronunțe asupra acestei excepții, precum și asupra propriei competențe.

Această concluzie este confirmată de art. II alineatul 3 din Convenția de la New York (privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, semnată din 19 iunie 1958 și la care România a aderat prin Decretul nr. 186/1961), potrivit căruia tribunalul unui stat contractant, sesizat cu un litigiu privind o problemă asupra căreia părțile au încheiat o convenție de arbitraj, va îndruma părțile la arbitraj, la cererea uneia dintre ele, dacă nu constată că această convenție nu este caducă, inoperantă sau nesusceptibilă de a fi aplicată.

Prin urmare, existența și aplicabilitatea clauzei de arbitraj reprezintă o chestiune prealabilă pe care instanța statală sesizată trebuie să o soluționeze pentru a se putea pronunța asupra propriei competențe.

Intimata-pârâtă a subliniat faptul că legea de drept material aplicabilă contractului este legea finlandeză, așa cum rezultă din art. 9.1 din contractul din 18 august 2005, fără a face alte apărări în acest sens, deși avea această posibilitate conform art. 253 teza a II-a C.pr.civ. coroborat cu art. 2562 alin. 2 Cod civil.

Curtea reține că, potrivit art. 8.1 din contractul de distribuție Auto Master din data de 18 august 2005, acesta a fost încheiat pentru o perioadă inițială determinată, respectiv până la 1 septembrie 2007, însă cu posibilitatea prelungirii automate pentru perioade suplimentare de câte 1 an, „până când și exceptând cazul în care este reziliat de oricare dintre părți pe baza unei notificări scrise, care va fi transmisă cu cel puțin 6 luni înainte de sfârșitul perioadei curente”. Mai reține că afirmația apelantei-reclamante din cuprinsul cererii de chemare în judecată - conform căreia acest contract de distribuție a fost reziliat de CDK Gg. începând cu data de 1 septembrie 2014 - nu a fost contestată de intimata-pârâtă. Dimpotrivă, această situație de fapt este confirmată de intimata-pârâtă prin întâmpinarea formulată în fața primei

instanțe, în care afirmă că, în baza art. 8.1.1 din contract, acesta a încetat prin ajungere la termen, din inițiativa apelantei-reclamante.

În baza acestei situații de fapt stabilită pe baza afirmațiilor necontestate ale părților, Curtea constată, în continuare, că apelanta-reclamantă a afirmat, în motivarea cererii de ordonanță președințială, faptele ilicite pe care le reproșează intimatei-pârâte au fost săvârșite de aceasta după data rezilierii unilaterale a contractului de distribuție din 18 august 2005.

De aceea, Curtea constată că sunt întemeiate criticile apelantei-reclamante conform cărora clauza compromisorie în discuție nu este operantă în litigiul de față, deoarece obiectul litigiului se referă la anumite fapte despre care reclamanta pretinde că au fost săvârșite de către intimata-pârâtă după încetarea contractului de distribuție.

Prin urmare, Curtea constată că este întemeiată susținerea apelantei conform căreia a invocat contractul de distribuție din 18 august 2005 pentru a reliefa instanței de judecată toate împrejurările de fapt ale litigiului dintre părți, iar nu ca temei al acțiunii. În această situație, competența instanțelor statale nu poate fi negată în baza unei clauze cuprinse într-un înscris invocat cu titlu de element probatoriu, deoarece ar însemna ca o parte să se poată sustrage de la procedura pornită împotriva sa prin simpla invocare a unei convenții de arbitraj nesusceptibilă de a fi aplicată în acel litigiu (în sensul art. II alin. 3 din Convenția de la New York), motiv pentru care Curtea constată că sunt întemeiate și criticile de la lit. f) din motivele de apel, raportat la circumstanțele specifice ale cauzei de față, potrivit cărora refuzul de acces la instanțele statale în vederea pronunțării unor măsuri provizorii pe calea ordonanței președințiale ar fi incompatibil cu principiile generale de drept comunitar (garantarea dreptului la protecție jurisdicțională efectivă, art. 6 și 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale) și a drepturilor fundamentale protejate în Comunitate (art. 47 alin. 1 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene).

Pentru aceste considerente, în temeiul dispozițiilor legale enunțate în cele ce preced și ale art. 496 alin. 2 C.pr.civ., Curtea va admite recursul declarat de recurenta CDK Gg. (Finland) OY, va casa sentința civilă recurată și va trimite cauza spre rejudecare la același tribunal.

DISPOZITIV:

Admite recursul declarat de recurenta (..) împotriva sentinței civile nr. 192/18.02.2016 pronunțată de Tribunalul București - Secția a V-a Civilă, în contradictoriu cu intimata-pârâtă (..).

Casează sentința civilă recurată și trimite cauza spre rejudecare la același tribunal.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, azi, 11.05.2016.

PREȘEDINTE

JUDECĂTOR

JUDECĂTOR